



Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II (Україна)
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в м. Освенцім (Республіка Польща)

**VI МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ**

Збірник тез доповідей



29 березня 2022 р.

Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Mukachevo City Council
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute (Ukraine)
Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim
(Republic of Poland)

**VI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE**

**«FINANCIAL REGULATION OF
CHANGES IN THE ECONOMY OF
UKRAINE»**

29 March 2022

Mukachevo

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц., Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У. В. – Ph.D. ст. викл., Михальчинець Г. Т. – ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 29 березня 2022 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2022. – 213 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

© Мукачівський державний університет, 2022

ЛІНТУР І. В., ТОВТИН С. М. Шляхи вдосконалення діагностики проблемних ситуацій та державного регулювання банківського сектору в Україні	150
МЕДИНСЬКА Т. В. Податкові преференції як інструменти стимулювання бізнесу	152
МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І. Шляхи оптимізації структури фінансових ресурсів підприємства	155
МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г. Т. Імплементация сучасних методів аналізу у дослідженні фінансового ринку	157
SVITLANA NESTEROVA, VIKTOR PRYSTAYA. Importance of effective and transparent structure of KPI system for the enterprise operation	159
НЕСТЕРОВА С. В., ГОЛУБКА Я. В. Розрахунок облікової вартості довгострокового зобов'язання та амортизації дисконта – методологічний аспект	161
ПАНФІЛОВА Т. О. Проблеми регулювання сфери державних фінансів України	164
ПЕТРИЧКО М. М., ЛИПШЕЙ С. А. До питання економічної безпеки держави	168
РАДЧЕНКО О. Д. Фінансове регулювання заходів продовольчої безпеки	169
ТУЛУШ Л. Д., САМОШКІНА О. А. Фінансово-бюджетне регулювання аграрного розвитку країни	173
СТЕГНЕЙ М. І., МІЛАШОВСЬКА К. Й. Роль та розвиток суспільної статистики	177
ХОМЮК Н. Л. Управління фінансовим забезпеченням інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств	179
ШОВКУН І. А. Фінансові і технологічні передумови післявоєнного відновлення економіки України	182

Секція 5. Фінансові аспекти покращення інвестиційного клімату

БРАТЮК В. П., КОПЧА В. В. Аналіз складу та динаміки інвестиційних ресурсів страхових компаній України	185
КРОПЕЛЬНИЦЬКА С. О. Фінансові та інституційні аспекти розвитку кластерів креативних індустрій у забезпеченні сталого розвитку України	188
МАКСИМЕНКО Д. В. Маркетинговий оперативний аналіз	192
МАТІЙЧУК Л. П., НОВОСАД О. В., ПАВЛОВА О. М. Причини виникнення загроз національній енергетичній безпеці України	194
РОСОЛА У. В., КАНЧІЙ Х. І. Фінансування інноваційної діяльності на сучасному етапі	196
РУДЕНКО В. В. Податкові пільги та їх роль у регулюванні інвестиційних процесів у воєнний період в Україні	198
СТЕГНЕЙ М. І., ВОЛКОВА А. О. Інформація, як важливий інструмент пізнання соціально-економічних явищ і процесів	201
ТІТЕНКО З. М. Інвестиційна привабливість сільського господарства України	203
ФЕЄР О. В. Чинники формування інвестиційного клімату	206
ЧЕРНИЧКО Т. В., МИГОВИЧ А. О. Тенденції та перспективи розвитку підприємств малого бізнесу регіонів України	208
ЧИЗМАР І. І. Підхід до прогнозування потенціалу розвитку кіберспорту	211

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Підприємства малого та середнього бізнесу формують основу української економіки: 99,98% юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (ФОП), офіційно зареєстрованих в Україні, відносяться до саме до цієї категорії підприємницьких структур [1]. За даними Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України на підприємствах малого та середнього бізнесу здійснюють комерційну діяльність понад 6,9 млн осіб, або близько 82% від усіх зайнятих; сектор забезпечує 65% обсягу реалізації товарів, робіт та послуг та 64% валової доданої вартості [1].

Таблиця 1

Динаміка кількості підприємств малого бізнесу, 2010-2019 рр.

	2010	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Суб'єкти малого підприємництва (з урахуванням мікропідприємництва), одиниць	2161999	1915046	1958385	1850034	1789406	1822671	1922978

Сформовано на основі даних Державної служби статистики України [2]

Якщо відобразити динаміку кількості підприємств малого бізнесу графічно (рис. 1), то чітко простежується циклічність зміни показника: тенденція до спаду у період 2010-2016 рр., та піднесення – 2017-2019 рр.

Підприємства малого бізнесу, на відміну від великих підприємств, є більш чутливими до економічних коливань і особливо залежать від динаміки внутрішнього попиту. Тому, дестабілізація політичної та економічної ситуації в країні у 2014 році та глобальна економічна криза призвели до розбалансування ситуації саме у цій частини українського бізнесу.

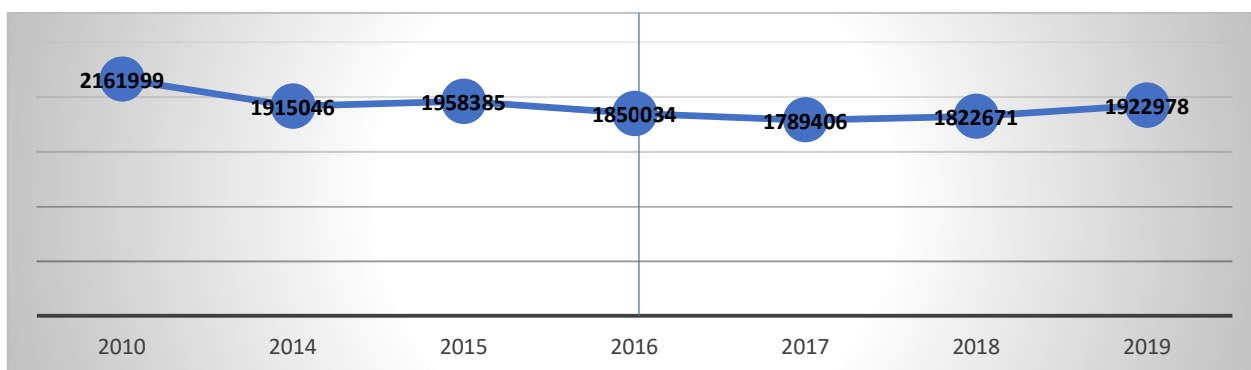


Рис. 1. Динаміка кількості підприємств малого та середнього бізнесу, 2010-2019 рр.

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Аналіз динаміки кількості зайнятих працівників на підприємствах малого бізнесу засвідчує, що у 2019 році, не дивлячись на зростання кількості підприємств, кількість зайнятих не досягла рівня 2010 року (табл. 2). Тобто власники підприємств, не дивлячись на збереження їх чисельності змушені були скоротити чисельність працюючих.

Таблиця 2

Динаміка кількості зайнятих працівників на підприємствах малого бізнесу, 2010-2019 рр.

	2010	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Суб'єкти малого підприємництва (з урахуванням мікропідприємництва), тис. осіб	4958,6	4115,2	3838,7	3871,8	3956,3	4173,7	4319,8

Сформовано на основі даних Державної служби статистики України [2]

Отже, аналізуючи середню кількість працюючих на підприємствах відносно законодавчих критеріїв визначення категорій суб'єктів підприємництва, можна зазначити, що вирішальним стимулом розвитку малого підприємництва є спрощена система оподаткування. Разом з тим, відсутність інших механізмів державної підтримки і необхідність власників малих підприємств сплачувати ЄСВ за своїх працівників обмежує прагнення підприємств до зростання кількості їх найманих працівників до граничних меж, а також сприяє розвитку тіньового сектору.

Серед основних галузей економіки, в яких частка підприємств малого бізнесу є переважаючою, можна виділити будівництво, адміністративне та допоміжне обслуговування, професійну, наукову та технічну діяльність, торгівлю, сільське, лісове та рибне господарство, інформаційні послуги.

Тобто підприємства малого бізнесу переважають у сфері послуг – у тих сферах, що не вимагають значних інвестицій у виробництво – 31% підприємств середнього бізнесу припадає на доданої вартості мікропідприємств припадає на сферу охорони здоров'я та надання соціальної допомоги. Цей фактор, вірогідно, відображає відносно низькі бар'єри для створення бізнесу, достатній рівень прибутковості та можливості для оптимізації оподаткування.

Визначена тенденція є характерною як для України загалом, так і для окремих її регіонів (табл. 3).

Найбільша кількість малих підприємств традиційно зосереджена в м. Києві – 22,5% та 27,3% відповідно, Дніпропетровській – 8,2%, Одеській – 5,3% та 6,9% відповідно, Харківській – 7,2% та 6,7% відповідно, Львівській – 6,0% та 5,6% відповідно, Київській – 5,8% та 5,4% відповідно, областях.

Кількість діючих підприємств з розподілом на середні та малі по регіонах України у 2020 році

Регіон	Усього, одиниць	Малі підприємства	
		одиниць	у % до загальної кількості діючих підприємств
Україна	373822	355708	100,0
м. Київ	101252	97113	27,3
Дніпропетровська	30827	29327	8,2
Одеська	25465	24519	6,9
Харківська	25144	23867	6,7
Львівська	20911	19823	5,6
Київська	20320	19250	5,4
Вінницька	9862	9272	2,6
Волинська	6047	5674	1,6
Донецька	9473	8874	2,5
Житомирська	7060	6604	1,9
Закарпатська	6655	6360	1,8
Запорізька	15368	14692	4,1
Івано-Франківська	8124	7754	2,2
Кіровоградська	8553	8146	2,3
Луганська	3408	3180	0,9
Миколаївська	11482	11078	3,1
Полтавська	11104	10446	2,9
Рівненська	6021	5652	1,6
Сумська	6096	5677	1,6
Тернопільська	5135	4822	1,4
Херсонська	8116	7807	2,2
Хмельницька	7654	7212	2,0
Черкаська	9286	8763	2,5
Чернівецька	4205	3984	1,1
Чернігівська	6254	5812	1,6

Сформовано на основі даних Державної служби статистики України

Більшість підприємців основними перешкодами для забезпечення подальшого розвитку вважають три чинники: регуляторний тиск, корупцію та недостатній рівень попиту. Окрім того, ефективність малих підприємств менша, ніж великих (у тих секторах, де представлені обидві категорії), що негативно відображається у рівні зарплат та прибутковості.

Список використаних джерел

1. Огляд МСП в Україні 2018/2019. Фокус на європейській інтеграції. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://sme.gov.ua/analytics/>

2. Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва за 2019 рік. Статистичний збірник. URL: https://sme.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/2_State_Statistics_Service_of_Ukraine_Activity_of_entities_2019.pdf



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>